

ds. Herman Heijn
predikant V.D.G.H.
Frans Schubertlaan 26
2102 EL Heemstede
hermanheijn@vdgh.nl

Heemstede, 18 maart 2020

Aan de leden, vrienden, belangstellenden en het netwerk van doopsgezind Haarlem.

Bij wijze van een herderlijk schrijven.

Lieve mensen,

Als ik nog af en toe even buiten kom, - bijvoorbeeld om een boodschap te doen -, dan schiet mij de eerste anderhalve zin van het bijbelboek Klaagliederen te binnen. Deze luidt: Ach, hoe eenzaam zit zij neer, de eens zo levendige stad. Een weduwe is zij geworden, ...' De verleiding is groot om het vervolg te gaan lezen en om mee te klagen met de profeet Jeremia en zijn spreekwoordelijke Jeremiades. Men schreef dit bijbelboek oudtijds aan hem toe.

Het valt overigens niet uit te sluiten dat sommigen van ons de komende tijd te maken krijgen met moeilijke, duistere en zelfs zwarte scenario's. Dat er weinig anders op zit dan de klaagzang aan te heffen of in stomheid geslagen er het zwijgen toe te doen. Tranen wellen op en tegen je gewoonte in ligt er een vloek op je tong. De indrukwekkende woorden van Jezus aan het kruis worden ontzagwekkend en beangstigend actueel: Mijn God, mijn God, waarom hebt U mij verlaten? Jezus citeert daarmee het tweede vers van Psalm 22. En wie door de psalmen bladert komt veel versdelen en zinnen tegen die opeens akelig actueel zijn geworden.

Toch is er nog een ander bijbelverhaal dat voor mij in deze vervreemde corona-context een diepere dimensie begint te krijgen. Het is een verhaal waarin doopsgezinden in Haarlem en omgeving zich door de eeuwen heen in herkend hebben. Een verhaal met één sprekend detail: een olijftakje. Dat verhaal gaat over Noach. Het olijftakje is het logo, of zo u wilt het symbool, van onze gemeenschap. Zoals Noach een vloed over zich heen kreeg, zo krijgen wij de vloedgolf van het corona-virus over ons heen. Bijna ieder van ons moet zich gedwongen terugtrekken in de eigen kleine ark. En daar vervolgens afwachten tot de bronnen en de sluizen tot bedaren zijn komen en het risico afneemt. Noach en de zijnen, waaronder ook de dieren (!), moesten geduldig afwachten en waren volstrekt op elkaar aangewezen. Dat zal niet zonder de nodige spanningen en botsingen verlopen zijn. Niet zonder angst en beven, zonder bidden en wanhoop.

Maar hoe dan ook het moment kwam! Er staat geschreven: Vervolgens liet Noach een duif los om te zien of het water verder gedaald was. Maar de duif kon nergens een plekje vinden waar ze kon neerstrijken om te rusten en kwam bij hem terug in de ark. Noach wachtte nog zeven dagen en toen liet hij de duif opnieuw los. Tegen de avond kwam zij bij hem terug - met een jong klein olijftakje in haar snavel. Dat kleine takje van de olijfboom staat symbool voor een nieuw begin, voor opnieuw een levendige stad. Door de eeuwen heen hebben de doopsgezinden die ons voorgingen, ondanks soms ook voor hen moeilijke tijden, zich in dit beeld herkent.

Nu staat de duif in de bijbel ook symbool voor de Heilige Geest. Zelf ben ik hoe langer hoe meer onder de indruk gekomen van het werk van de Heilige Geest. De Geest actualiseert immers de verborgen aanwezigheid van de Eeuwige en tevens de woorden en de daden van Jezus. Diezelfde Geest verbindt ons juist nu met elkaar, ondanks onze gedwongen gescheidenheid. De Geest zal ons indien nodig troosten en bijstaan. De Geest reikt ons ook het perspectief aan om ons juist nu op te richten.

Moge bij wijze van gebed de woorden van Psalm 57 door de werking van Gods Geest in deze barre tijden werkelijkheid voor ons worden:

*Wees mij genadig, God, wees mij genadig,
want bij U is mijn leven geborgen.
In de schaduw van uw vleugels zal ik schuilen
tot het doodsgevaar is geweken.*

Besluiten wil ik met mijn grote persoonlijke bewondering uit te spreken voor allen op wie onder deze exceptionele omstandigheden een bijzonder beroep gedaan wordt. Moge de Eeuwige het werk van hun hersens, harten en handen zegenen. Ook gaan mijn gedachten uit naar allen die te maken krijgen met de economische kaalslag die ons boven het hoofd hangt.

Tenslotte, zoals altijd: voor wie het nodig heeft deze dagen, heel, heel veel sterkte. En weet allen, de Eeuwige, de god van Abraham, Izaak en Jacob, van Mirjam, Ruth en Maria, doet Zijn licht over jou, mij en over ons allen stralen. De Eeuwige schenke ons vrede. Moge wij ons sterker dan ooit door die vrede met elkaar verbonden weten,

Herman Heijn